

በኮሙኒስት ፍላጎት-ጥፋት 886፣ ሂቴ ሆኖ ሲገኝ

[illegible]

ՀԻՒՄՆԵՐՈ 2190

Թողաւ զպիւսնէսիլէ Սամսոն ա
պարաբընաւ մէջմէն օրուայ, էվկ
մէ իւան գըլընան քիւլէ նիւհա
թալիայէրինին, էն սոն ֆիւտթըրթ

Պաշտօնա Նորմիճեանըն խալիս Կո-
րինս պալալը եաղարը, կէրէք գըլլէ
վէ կէրէք շիւղէր իւն, քէպալէք շօկ
նամ քիմէսնէնն աալը պալալը եաղա-
րընըն տըրօգիթսուռ, վէ պալալը եաղը
իշին պիր նէվի բատօնստան գալըզլար
քի իշիտիթիստէն աղըգա կզգէթիկն պը-
լաշտըրմագ վէ եաղ վէ մէրհէմ սիւր-
մէքտէ թէհասիրինի զիեատէ վիրտիր-
մէք իշին պիր նէվի ֆանէլա ֆըրոշալար
վէ հէր ճիւս մատէն սուլարընըն տայի-
մա թաղէս, վէ գուզվէթի տայիր էն-
գալը վէ սատէ կնպալի Պորտո շարապ-
լարը, Մէնիյէ վէ Գօլօնեալ գուհիւս-
եաթընըն չիթօլաթալարը, վէ մէշուր
լիւպէն դօգուլարը, վէ սընագ վէ սօ-
ղուք համմամ իւրիթթօ, շարապ, սիւտ
շուրուպ, սիրքէ, իտորաք վէ սայիրէ ի-
շին տիւրլիւ պէ տիւրլիւ տիթիճէլէր,
վէ նէմիթիւթէն վէ սուղտան ճըֆը օ-
լունմագ իշին պիր թաղալ գօնուրտա
իշինէ գօնուլմագ պիր նէվի ֆանէ-
լալը եալսօտ ֆանէլալըզ մանթալար,
վէ եէնի ուսուլ իւզրէ կրամ տիթիճէլէ-
րի, վէ թէրալիւէր, վէ հէր փաթըթ ի-
շին թաղէ աշ, վէ սոն տէֆալարտո
պուլուրուր Գօնուրտանիօնտէն վէ սա-
յիր հէր նէվի Խիթօպանըն հաղըր մուս-
լիճէլէրի, վէ սայիր էնգաճըն էտէ-
փաթլարը, Պաղչէ գօրուստուտա գա-
րաղօրուն դաշըրընտա, միւմալիէյ Կ. Մ.
վ. Գառապեանըն 7 նիւմիթօրլու մաղը-
զաշընտա էնվի Քիեաթլա ֆիթիւնիթ
օրլունիգտա տըր :

Ազգային վարչութեան Ուսումնա
կան խորհուրդը՝ ազգային վարժարա
նայ մէջ դաստիարակի, դասատուի և
կառավարչի պաշտօն վարող անձանք

Ի Լ Ա Ն

ՕՍԳՐՈ ՕԳՈՄԱՆ Պանդուպ ճանիպինտէն 50 վէ 100
Լիւրայի Օսմանի գըլմէթինտէն Մանարդ Պոնուպը չըլա
ըլմըն օլուպ, պուռնարըն
90 կիւն վատէսի օլմընարըն սէնէտէ 00 6 վէ
30 կիւն վատէսի օլմընարըն սէնէտէ 00 5 ֆայլ կէթի
րէճէյի իւն օլմընարըն :

Վերմիշ վէ զէվէսի մատամ տը քէօ-
տըտ տախի, հարէմ տախիքսինտէ միւ-
քէմէլ պիր զիեաֆէթ վերմիշ տիր :
Սէֆիրի միւմարիւթ, Մէհրտի նի-
շանը զիշանըն պիրինճի ըլմէպէսին-
տէն պիր գըլմէսը իթա պուրուլմուշ
տուր :
— Պիրպէօյիւք ֆըրգաթին իլէ գըրիւ-
լը թօք տուպուրը սփարընը գըմըն-
տա, պա իրատէյի սէնիյէ, Լոնտրաեա
ազիմէթ իթմիշ օլմն իւմէրայի պաճ-
րիեհտէն Աճմէտ բաշա հազըթթիւրի,
մէգըրըն սէֆիրիէրին սուրէթի ինչա-
սըլա մէսարիֆինի էօրէնտիքտէն սօն-
րա ալտէթ իտէճէյի վէ եհրինէ, Լոնտ-
րա սէֆիրէթի սէնիեհէսի պաճրիեհտէն
թաշէլէրինտէն գալմաբաւ Աճմէտ պէյ
գալըպ, սէֆայինի մէգըրընիւթին սու-
րէթի ինչաւընտ նէղարէթ իտէճէյի
լա թիւրքի եազընտ :

— Բէնճէնպիս կիւնիւ, Սիւէիշ գա-
նալը սահպա իթմիշարըն Մ. տը Լըսէբա
Մըսըրա կիթմիշտիր :
— Սաֆիլէթ բաշա հազըթթիւրի,
Դահղատէ պաշընտա վազը Պալապան
Աղա նամ ճամիի, քէնտի մէսարիֆիւ-
րի իլէ թամիր իթտիրմիշ տիր :
— Աղիյիլէ գուլմընտապը պուլ քէր-
րէ պա իրատէյի շահանէ, պաճրիեհտէն
նէղարէթինէ իհալէ օլմընմուշ տուր :
— Իզմիտ չըմէնտըֆէրի խըտմէթին-
տէ պուլմընտապընտա պաշընտա պիր
թազըմ սըլմընտազ հարէթթիւրտէն
պուլմընտապընտ, վէ ալէլիսուսուս, պօշ
վալիսուսուս ֆահիլէ գալընար կէթիւ-
մէքտէ օլտուգլարընտա, պուլմընտա
էօնիւ ալմընտազ ինչի թէտապիրի շէտի-
տէ իթթիսազ օլմընտապընտ վէ պուլմ-
տանպէթիլ իթթմէթի մէգըրընտա պուլ-
մընտապընտ իսթէնէնէրտէն, գալթիեհտէն
նէղարէթի ճէրիլէսինտէն ալազ օլմըն-
մուշ պիր գըլմէս շէնտաթթիւրտա թա-
լէպ օլմընտապընտ տուր :

— Կէնէն չարէնպիս կիւնիւ, Սուլ-
թան Մահմուտ թիւրպէսի ճիւլարըն-
տա, թազըրպէն 8 եաշընտա պիր իս-
լամ գըզը, սիւրաթիլէ կիտէն պիր ա-
րապատան աշաղը տիւլէրէք, թէքթի-
լէքթիւրտէն պիրի պաշընտա իւզըրինտէն
կէնիւ, վէ մէրգուլմէնի թէտապիրի
իչին տէրապապ գալթիեհտէն իսթմէթի-
նէսինէ կէթիլիւրմիւշ իսթ տէ, սաղ
գալմընտապընտ իսթիւր օլմընտապընտ
մէթիլմէքտէ տիր :

— Պաղը գալթիսթանլարտա էտէպուլ
ախլէադա մուղալիլ վազալար գուհուր
իլլէտիլի հիւքիւմէթ թաբաֆընտան
խապէր ալմընարադ, մէգըրըն վազա-
լարըն մէնի իչին մախսուսէն մէճմուր-
լար թալիլի օլմընմուշ օլտապ, կէնէն
չարէնպիս կիւնիւ, իսթիլիւրտա Աճ-
մէտ Տէրէսի նամ մահէլլտէ, միւմարի-
լէյ մէճմուրլարտան պիրի, պիր ա-
ղաճըն արգասընտա պիր աւտաթ կէթի-
լէսի կէթիլազ, եանընա վաթաթընտ
մէրգուլմուշ պիր Չէրէք օլտուգլարու
կէթիլար, վէ օլ տար, Չէրէք ֆիլար
իթմէթ իսթիլ իսթ տէ, մէճմուր, մէր-
գուլմու ալազ օլմընտապընտ պիրի, հիւ-
քիւմէթ թէպիլմի իլլէր :

Մէրգուլմ Չէրէքիլին իւզըրինտէն 31
տէտ իրայի Օսմանի իլէ, 28 տէտ
րուլմէլ չըմէնտըֆէր սէհիլմէրի չըգա-
րադ, կէրէք մէպաղը մէգըրըն վէ
կէրէք մէգըրըն սէհիլմէրի նէրէտէն
ալմըն օլտուգլար, մէրգուլմ սիւլ օլմըն-
տուգտա, էվլէլէ չաշըրըպ, սօնրա-
տան, թահթա գալտէ մուգիմ Հա-
սիպ էֆէնի նամ պիր թիւճնարտան
չալմըն օլտուգլարու իգըրար իլլէմիշ տիր :
Մէրգուլմ Չէրէքիլի ախազ օլմընտա
իսթին մէճմուրա միւքեաֆաթ օլմազ
իչին միւմարիւթին բայէսի երիքսէլթ-
տիրիլմիշ տիր :

— Բէնէլմա, Վիտին վէ Լօմտա գու-
հուր իտէն գուլրա սէպէպիւնտէն, օ-
րալարտան վէ Ուլաճ Պուլարտան կէ-
լէն օլմընտապընտ, իսթաշաթա օն պիր
կիւն գալմընտա պէթիլմէքթիլէրի,
թուլաթապան պիրիլիլմիշ տիր :

Տրապիզօնիւ ապրիլ 26 թուոյ հե-
տեալը կը գրեն մեզ :

« Սոսկալի ոճրագործութիւն մը :
« Բաղադէս վեց ժամ հեռու Մալա
գիւղի բնակիչ Հայազգի Դատուրեան
Աւետիսի ամուսնացեալ որդին Յակոբ
երեսնամեայ երիտասարդը Մալազգար-
դի օրը կնոջն ըսելով թէ երթամ թա-
ղին մէջէն վաղուան համար քանի մը
օգնականներ գտնեմ արաք մէկտեղ
բանելու համար, տնէն դուրս կելլէ :
այն գիշերը, յաջորդ օրը ե քանի մ'օ-
րեր երևան չելլելու կինը, ինչպէս նաեւ
ծնողքը, թերեւ ինչո՞ք գտնած է ըսե-
լով հոգ չեն ըներ. այն օրն ալ կանցնի
անոր հետ քանի մ'օրեր ալ նորէն Յա-
կոբ չերևար. այն ատեն ծնողքը կ'ըս-
տիպուին անկէ ժողը գաւառին խու-
ղարկութեան հանել. քանի մ'օր կը
փնտռէ խեղճը, բայց ի գուր. յուսա-
կըտուր խուղարկութենէն՝ ի գարձին
անմարդաբնակ անտառի մը մօտէն ան-
յած ատեն անտառին մէջէն ծուխ մը
կը նշմարէ, խուղարկուն դէպ ի հոն
կուղևորի կրկն վառող գիւղացւոյ
ևս հարցնելու համար, բայց դժբաղ-
դաբար և ոչ մէկը կը գտնէ հոն. (կըս-
ւի թէ կրակին մօտեցած ատեն երկու
մարդու միայն գլուխները կը տեսնէ
որ վաղելով կ'փախչին, և գլխուն մէկը
կը ճանչնայ եղբը). հոն թերեւս ինչո՞ք
մը վառելու համար կը կ'փնտռած ա-
տեն կը տեսնէ որ երուամբ ոսկորներ
են և մարդու նման. հետաքրքրութիւ-
նը կը շարժի, լաւ մը կը խառնէ, և
քիչ փրուտած մարդու գլխու ոսկոր մը
և ուրիշներ գտնելով, բաւական բան
կը ծրարէ տուն կը բերէ. ոսկորներն
այնքան կրակին մէջ մնացած կըլլան
որ մինչև տուն գալուն գլուխը քանի
մը կտոր կըլլայ ծրարին մէջ : Երեկոյն
գգալով որ իրենց գաւազը սգաններ
և կրակը ձգեր երեսն բոլորովին ան-
յայտ մնալու համար, ոսկորներէն նը-
շանաւոր կտորներ չանցնեն լեցուցած
քաղաք կուգոյ Առաջնորդ հօր իմացը-
նելու :

Ահա եղբունտգործութիւն մը, որ
Տրապիզօնի չըլմալ գիւղերու մէջ ա-

ռաջին անգամն է որ կը լսուի : Կառա-
վարութիւնը ըննութեան առած և 6-7
անձինք բանտարկած է :
(Մասիս)

ՍՈՐ ՀԱՎԱՍՏԱՒԵՐ
ԻՍԲԱՆԵԱ
Մատրիս 15 մայիս
Գարլիսթ էչգընտա, Մաթարօնա
կիրտիլէր :

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ
Վիեննա 14 մայիս
Հ. րպիեհ նազըրը, Տալմացեալտ
Եօնուլուգ իթմէքտէ տիր :
Արիֆի պէյ հազըթթիւրի, Տէրի-
սաաթէթէ կիթմէք իւզըն, տիւնքի
կիւն շէհրիլիտէն Եօլա չըգտը :

Կըրաշ 14 մայիս
Բաթա նէղտինտէ Ալթըրիա-Մաճար
սէֆիրի օլմն Մ. Բիւպէք, վէֆաթ իյ-
լէտի :

ԱՆՍՏԱՆԵԱ
Պերլին 14 մայիս
Իմէրաթ օր հազըթթիւրի, մահը հա-
լին 29 ունտա, էքսօգիսիօնա կիթմէք
իւզըն Եօլա չըգտաճգ տուր :
15 մայիս
Հիւքիւմէթ, րուհպանլարա գալըն
եհէն գանուլար նէշը իլլէտի :

Ն. Է. Վ. Թ. Է.)

Գարլիլին (Ինկիլթէրտա տըր) թա-
րաֆընտա, պիր չիֆթի իրի պարկի-
րի սարանա գօշուպ թօրաղը գազը-
մազլէ մէշղու իքէն, հալմանլարտան
պիրինին տիկերինտէն պիրազ աղըր
երիւրմէքտէ օլտուգլարու կէթիլաթ-
տէ, պիւրէ հալմանն տիլինի էթթէ-
քինին սէմէրինէ պաղտեղա, 1-2 սա-
աթ պու հալտէ սիւրմիւշ, վէ զէվալ-
լը հալմանն տիլի իքի բարա օլմազ-
տէրէճէսինէ կէթիլինտէ, գալթիլման
թարաֆընտան խապէր ալմընպ, մէր-
գուլմ 6 ալ միւտէթիլէ հապսէ վաղ օ-
լմընմուշ տուր :

— Ամէրիգտա էճնէպի վէ եա եհր-
լի էհալինին մուգատաթէթի պուլմըն-
տուգլարը մէվգընն ճիւթի ճէնու-
պիեհտինտէ, ճէսիմէ պիր մաղարա-
նըն իսթիհէթմալա մէշղու օլտուգ-
լարըն լաշըլըն Ամէրիգալար էհալի
մէգըրընտէ գալթիլ իգամէթ իթտիք-
լէրի եհրլէրինտէն իրաճ վէ թաթա
իթտիլլէրի էստտա, քիւլլիեթիլի
թէլէֆաթա ախազ օլտուգլարը կիպի
նիսա վէ սիւպեան վէ պի գուտթէթ
պուլմընտապընտ տախի պիր թազըմ
ատաթլար ախազ օլմընտա օլմըն-
տուր :

Ֆիլիպինի

Նալիլ Ամըթէրտա մէջ Գուրան նամ
Ֆիլիպինի գաղթեալ, Ֆիլիպինի ա-
քէրինին, Ալլիտէ իլը տէֆա օլտադ-
մալլուպ օլմաթընտան մէյնուս օլմա-
մալարըն, վաթախաշարընտ նապի-
հաթ վիրտիքտէն սօնրա շէօլէ իւլվէ
իլլէմիշ տիր : « Պու կիւնքի կիւն եարը
մէտէնի վէ ետլուստ պարպար ճէօմա-
թլար իլլէ ուղարաշ, եալմընք Ֆիլի-
պինի հիւքիւմէթի տէյիլ տիր : Ինկիլ-
թէրա իլլէ Միւլթէմէյի-Ամէրիգա
հիւքիւմէթի տալի ալի հալտէ պուլ-
մընտապընտ տըրլար, ինկիլթէր, Աշա
գալթիլլէրի իլլէ մուհարէպէ իթտիլլէ-
րի վազըլմ իլլէ սէվաճիլլէտէ մաղ-
լուպ օլմընտա, վէ շու կիւնլէրտէ ա-
լմընտ թէլէկրաֆիսմէլէր, Ամէրիգա-
լըլարըն, Հինտիլ Մօտալարտան կէ-
րի սիւրիլմիւշ օլտուգլարըն պիլաթ :

Ընդհանուր ցուցակը շինելու պաշտո-
նով ասկէ առաջ յանձնաժողով մը կազ-
մած. և առանձին գրեթով հրաւիրած էր
զանոնք իրենց ուսմանց տեղեկագիրն
նոյն յանձնաժողովոյ ներկայացնելու :
Բայց ըստ որում գալողական այս կար-
գի պաշտօնեային կան տակաւին, ո-
րոց անուններն Ուսումն. խորհրդոյ
անձանթ լինելուն չեն կրցած մասնա-
ւոր հրաւեր ընդունիլ, ուստի Ուսում.
խորհուրդը ներկայ պաշտօնական ծա-
նուցմամբ պարտ կը համարի հրաւերել
նաեւ զանոնք որ մինչև յառաջիկայ
մայիս 13 վաթման իրենց տեղեկագի-
րը՝ որ իրենց ուսումնական հանգամա-
նաց և պաշտօնին մէջ հետեւած եղա-
նակին (մեղոտ) նկատմամբ տեղեկու-
թիւններ պիտի պարունակէ, յուլար-
կել առ վարժապետական յանձնաժո-
ղովն ի խորհրդարան Ղալաթիոյ :
3 մայիս 1873

Խորհրդին. Ղալաթիոյ (Կն'ք)
Ուսում. խորհրդոյ

Մայիս 4 1873 Գաւազիլ զ

... Խմբագիր :

Օրագրոյ անցեալ ուրաթ աւուր
թերթով հրատարակուած նամակ մը
տեսնաք որ կը յայտնէր թէ Մուրաթ-
եանց մօր կողմէն դպրոցի շինութեանց
համար կտակ եղած 500 ոսկիի գումար
մը պատրաստի գտնուելով գիւղացիք
նորոգ երկաւն դպրոցներու շինու-
թեանց ձեռնարկելու համար ընտրու-
թեամբ կազմուած մասնաժողովին
յանձնած են, արդ նաեւ հարցում մը
կ'ուղղէր մասնաժողովին թէ արդեօք
ինչ արգելք պատահած է տակաւին
նորոգ դպրոցին գոյ մնալուն ու կը
խնդրէր որ հրապարակու յայտարա-
րէ պատճառը :

Կը ճանաչելով ինչեւ նամակագրին,
միևնոյն հարցումն ուղղելով, իսկ տես-
նելով որ մինչ այսօր մասնաժողովին նո-
րոգ դպրոցին գոյ մնալուն տեղի չե-
ղող արգելք յայտնած չէ :

Ուստի կը ցուցնէ յայտնել թէ կար-
ծեմ պատճառ պիտի ըլլան գիւղացի-
ւոց վրդովմանը, որովհետեւ ալ գիւ-
ղացիքս չեն կարող հանդուրժել որ
մեր գաւառիկները վատաւորը ու անբա-
րեկաբար արդի դպրոցը յաճախեն,
խնդրեմ խմբագիր որ Ձեր ազգագուտ
թերթին մէջ զետեղէք սոյն նամակը
և հրատարակելու բարեհաճիք յաջորդ-
թուով, մնամք ևն :

Գիւղացի ուն

ՏԱԼԻԼԻԹԷ

Տիւնքի կիւն, Գալաթա պօրսա-
սընտա տախի պաղը ֆօնտօնուլարըն
իհարը իֆիտա իթմիշ օլտուգլարը, վէ
պու սապահ Լահմաթ Ուսումնի ֆիեա-
թընըն պիր իքի զշ. տիւլմիւշ օլտու-
ղու ինկիլթի տիր :

— Բէնճէնպիս կիւնիւ, զաթը հազ-
րէթի սատարադամի իլէ Սէրաքէր բա-
շա հազըթթիւրի, մապէյնը հիւմաեու-
նա պիւ աղիմէ, խալիլ միւտտէթ հու-
զուրը հազըթթի ֆատիլշահտէ պուլ-
մընտապընտ սօնրա, Պապը Ալիեհ
ալտէթիլլէրինտէ, ահքեամը ալիեհ
նաշըրը Սիտհաթ փաշա հազըթթիւրի
իլլէ տախի պիր միւտտէթ միւլաթէ-
րէտէ պուլմընտապընտ տուր :

— Կէնէն սալը կիւնիւ, Դուրայի
տէլլէթ ընչիսի փեմալի բաշա հազ-
րէթիլլէրի, սահիլաթէլլէրինտէ, Տէրա-
ատէթ Ալմանեա սէֆիրի սապազ Մ.
Գէօտըլ ճէնապիլլէրինէ պիր զիեաֆէթ

